

Lov af 9. Februar 1866

angaaende Behandlingen af den Landsognene paa Bornholm tillagte Andeel
i Udmarksjorderne.

Vi Christian den Niende, etc. etc.

Gjøre vitterligt: Rigsdagen har vedtaget og Vi ved
Bort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

§ 1.

Den Landsognene paa Bornholm tillagte Andeel i
Udmarksjorderne henlægges, forsaavidt den ikke overeens-
stemmende med denne Lov overgaaer til privat Eiendom,
for hvert enkelt Sogns Vedkommende som en Communen
tilhørende Eiendom under Sognesforstanderskabets Bestyrelse.

§ 2.

Saafermt Noget af et Sogns Beboere maatte ansee
sig berettiget til at erholde en Deel af den Sognet tillagte
Anpart i Udmarksjorderne udlagt som Eiendom, har han,
under Fortabelse af ethvert Krav, inden den 1ste Mai
1866 at gjøre Anmeldelse til Sognesforstanderskabet om,
at han agter at gjøre sin formeentlige Ret gjældende.

Ethvert af Bornholms Sognesforstanderskaber er pligtigt
til inden den 15de Mai at gjøre Indberetning gjennem
Amtmanden til Justiteministeriet, om og hvorvidt Noget
i Sognet saaledes maatte have anmeldt at ville gjøre sin
formeentlige Ret til særlig Andeel i Udmarksjorden gjæl-
dende. Kongen bestikker da en dømmende Commission,
bestaaende af 5 Medlemmer. Meddelelse herom bliver
igjennem Amtet at gjøre til vedkommende Sognesforstan-
derskaber, som uden Ophold vilde have at opfordre dem i
Sognet, der have anmeldt, at de agte at gjøre deres for-
meentlige Ret gjældende, til inden 6 Uger for Sognesfor-
standerskabet, under Fortabelse af deres Ret, at godtgjøre,
at de have tilskillet Amtmanden deres Andragende om
Sagens Fremme.

Saa snart diſſe Andragender ere komne Commiſſionen ihænde, har den i hvert Sogn for ſig, hvor nogen Klager er optraadt, førſt at ſøge at tilveiebringe mindelig Overeenskomſt, om fornødent ved Forhandling med Sognesforſtanderſkabet og ſamtlige Sognets faſte Beboere, ſaavel Hartkornſeiere ſom Huuſmænd. Dpnaaes mindelig Overeenskomſt ikke, gives der de forſkjellige Parter, ſaavel de enkelte Beboere i Sognet, der maatte formene at have Rettigheder at gjøre gjældende, ſom Sognesforſtanderſkabet paa Communens Begne Veilighed til at fremſtille og begrunde deres Paastande, og Commiſſionen afgjør derefter ved endelig og upaaankelig Kjendelse ſamtlige Forhold vedkommende Sognets Udmærkjorder. Til Forhandlingerne for Commiſſionen indrømmes Frihed for Brugen af ſtemplet Papir ſaavelſom for Retſegebyrer.

§ 3.

Den Deel af Udmærkjorderne, der ikke i Henhold til foranſtaaende § 2 maatte overgaae til privat Eiendom, ſkal, overeensſtemmende med de nærmere Regler, ſom derom blive at faſtſætte for hvert Sogn i en gjennem Amtmanden udfærdiget Bedtægt, enten ſøges bortarvefæſtet med Ret til at ſælge og pantsætte eller anvendes til Skovdyrkning. I Bedtægten optages ligeledes de fornødne Beſtemmelſer om den foreløbige Behandling af de Arealer, der ikke ſtrar kunne anvendes paa en af de nævnte tvende Maader. Hvor dertil findes Anledning, kan det endelig i Bedtægten faſtſættes, at enkelte Dele af Udmærkjorderne ſkulle forbeholdes til ſælles Steenbrudning, Leer- og Sandgravning for Sognet eller anden lignende Brug.

§ 4.

Alle af Hartkornæierne foretagne Overdragelser af Lodder, som ere tillagte dem ved de mellem dem udførte private Udskiftninger, hvad enten de gaae ud paa Salg, Fæste eller Leie, skulle staae ved Maat, men de oppebaarne Kjøbesummer eller Indfæstninger blive — dog uden Tillæg af Renter — af de paagjældende Hartkornæiere at godtgjøre Communens Kasse paa den Maade, som nærmere i Bedtægten fastsættes, ligesom Leie- eller Arvesæsteafgifterne fra den Tid, denne Lov træder i Kraft, tilfalde bemeldte Kasse.

Ere Udmarkslodder folgte eller bortfæstede under Gæet med andre Jorder, uden at Kjøbesummen eller Indfæstningen for hine særskilt er bestemt, fastsættes Godtgjørelsen af den i § 6 ommeldte Commission.

§ 5.

Den Hartkornæier, der paa en ham ved de private Udskiftninger tillagt Lod har anvendt Bekostninger til dens Opdyrkning, Indhegning eller Deslige, har Forkjøbsret til at erholde den i Arvesæste mod til Communens Kasse at betale dens Værdi i raar Tilstand, hvilken i Mangel af Overeenskomst fastsættes ved Taxation. Vil han ikke overtage Lodden paa de fastsatte Billaar, beholder han efter forudgaaet Taxation en Godtgjørelse for de paa samme anvendte Bekostninger. Denne Godtgjørelse udredes saavidt muligt contant af Communens Kasse, i andet Fald udsteder Kommunen Obligation til den Paagjældende, lydende paa 4 pCt. og betalbar i Løbet af 5 Aar.

§ 6.

Til at foretage de nævnte Taxationer nedsættes for hvert Sogn en Commission, bestaaende af 5 Mænd, af hvilke Indenrigsministeriet vælger een, der fungerer som Formand, Gaardmændene og Huusmændene i Sognet hver to.

Commissionens Medlemmer erholde en Godtgjørelse, der fastsættes efter de Regler, som ere foreskrevne i Lov af 4de Juli 1850 § 3 for Jordboniteringsmænd, og udredes af Communens Kasse.

§ 7.

Naar Den, der i Henhold til § 2 eller § 4 bliver Eier af en Udmærkslod, forlanger det, er Sognesforstanderskabet pligtigt til ved et særskilt Document eller efter Omstændighederne ved en Paategning paa vedkommende Overdragelsesdocument at meddele ham fornøden Adkomst paa Lodden.

Til disse Adkomster saavel som til de Arvesæsteskjøder og Communeobligationer, som udstedes i Henhold til denne Lov, kan benyttes ustemplet Papir.

§ 8.

De Capitaler, der indkomme ved Jordernes Vortarbejstning eller ved Tilbagebetalingen af de af Hartkornseierne oppebaarne Kjøbesummer eller Indsæstninger i Henhold til § 4, saavel som de Recognitioner, der falde ved Giersliste, frugtbargjøres for Communens Kasse, forsaavidt de ikke i Henhold til § 5 blive at anvende til Erstatning til tidligere Brugere af Udmærksjorderne eller med Indenrigsministeriets Samtykke anvendes til Skovplantning.

Indtægten af de aarlige Arvesæste- og Leieafgifter samt af de frugtbargjorte Capitalers Renter bliver, efterat de Udmarksjorderne paahvilende Skatter og Afgifter samt Afdrag og Renter af de i Henhold til § 5 udstedte Obligationer ere udredede, forlods at anvende til Dækning af Udgifterne ved Udmarksjordernes Bestyrelse og til sammes Beplantning, overeensstemmende med den derfor lagte Plan. Det Overskud, som derefter fremkommer — i sin Tid i Forbindelse med Indtægterne af de paa Udmarksjorderne plantede Skove — anvendes til Foranstaltninger til Gavn for hele Communen, overeensstemmende med en af Sogneforstanderskabet affattet og, efterat Sognets Beboere have havt Leilighed til at gjøre sig bekjendt med samme, af Amtmanden stadfæstet Bedtægt.

§ 9.

Sogneforstanderskabet aflægger aarligt et særskilt Regnskab over Indtægter og Udgifter af Sognets Udmarksjorder. Regnskabet fremlægges til almindeligt Eftersyn i Sognet i 14 Dage, hvorefter det indsendes til Amtsråadets Revision, ligesom Communens øvrige Regnskaber.

Hvorefter alle Vedkommende sig have at rette.

Givet paa Amalienborg, den 9de Februar 1866.

Under Vor Kongelige Haand og Segl

Christian R.

(L. S.)

Estrup.